

2023.

8

DOSTOJANSTVO.

PLATA.

ŽIVOT!

**NEFORMALNA MREŽA
AKTIVISTKINJA 8. MART**

**DOSTOJANSTVO. PLATA.
ŽIVOT! – MARŠ ZA
RADNA PRAVA ŽENA
I PLATU ZA ŽIVOT**

8. mart / 17:30h / Trg Slavija

Žene Srbije - radnice, sindikalke, službenice, profesorke, nastavnice, vaspitačice, bolničarke, doktorke, domaćice, majke i one koje to nisu, sestre, bake, negovateljice, učenice, studentkinje, aktivistkinje i mnoge druge, UDRUŽENO VAS POZIVAJU na OSMOMARTOVSKI PROTESTNI MARŠ!

I ovog 8. marta nastavljamo kontinuitet borbe, i ovaj istorijski i politički važan datum koristimo da ukažemo na probleme ekonomске egzistencije sa kojom se suočava najveći broj žena danas.

I ove godine ZAHTEVAMO:

Da zakonske regulative osiguraju, a praksa potvrди, radno vreme od maksimum 8- časova u toku dana, neradne praznike i vikende, pravedne i dostojanstvene plate i uslove rada.

Da se nestandardni i novi digitalni oblici rada regulišu pravednim principima i u službi radničkih prava.

BEOGRAD

Da društvo osnaživanjem institucija i usluga socijalne i zdravstvene zaštite preuzme teret rada iz oblasti nege i brige, koji je do sada dominantno ostao ženski neplaćen rad na kom počiva reprodukcija radne snage.
Da institucije adekvatno i blagovremeno rade na prevenciji i adekvatnom reagovanju u slučajevima rodno zasnovanog nasilja.

Predviđeno okupljanje povorke je u 17:30h na Trgu Slavija, u 18:00 povorka kreće ulicom Kralja Milana do Studentskog kulturnog centra gde će biti kraće zaustavljanje, nastavlja ulicom Kralja Milana do Trga republike, uz zadržavanje na Trgu republike u trajanju od pola sata; potom sledi šetnja kroz Francusku i Gundulićev venac do Dobračine 55 (Prostor Miljenko Dereta) gde je planiran završetak marša u 20h i druženje uz kratak filmski program.

Pridružite nam se u protestnom maršu za ženska prava, u sredu 8. marta, u 18 časova, na Trgu Slavija!

BEOGRAD

BEFEM

**BRING THE NOIZE –
DODELA PRIZNANJA ZA
FEMINISTIČKU BORBU**

**7. mart / 20h / KC Grad,
Bráće Krsmanović 4**

U susret 8. marta pravimo buku i podsećamo se feminističkih inicijativa, kolektiva i pojedinki, koje su nam pokazale kako zajedno i solidarno možemo započeti promenu i biti deo pravednijeg i boljeg sveta. Ne dopuštamo da hrabri ženski iskoraci padnu u zaborav, i zato, dodeljivanjem simboličnih priznanja za žensku borbu, želimo da budemo vetar u leđa u pravcu feminističkih promena! Dođite da zajedno budemo vesnik novih pobeda!

FB lajv: <https://www.facebook.com/befemfestival>
FB: <https://www.facebook.com/befemfestival>
IG: <https://www.instagram.com/befem.festival/>
TW: <https://twitter.com/befemfestival>
Web: <http://www.befem.org/>

BEOGRAD

**PREDSTAVLJANJE
ZBIRKE TEKSTOVA
„OSVAJANJE
MEDIJSKOG PROSTORA“**

• • • • •

**8. mart / 12h / Prostor Miljenko
Dereta, Dobračina 55**

Ženska platforma za razvoj Srbije i fondacija Friedrich Ebert premijerno predstavlja publikaciju „Osvajanje medijskog prostora“ u kojoj su sabrani tekstovi objavljene u dnevnom listu Danas u okviru rubrike „Iz ugla aktivistkinje/aktiviste Ženske platforme“ tokom 2021. i 2022. godine.

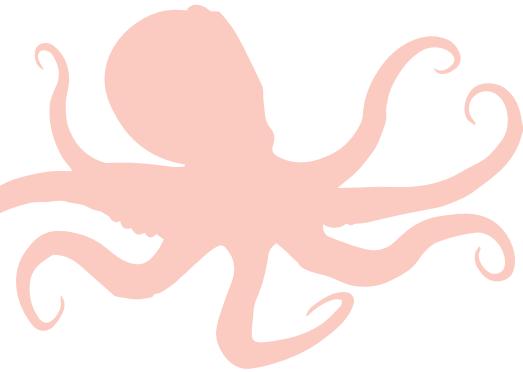
Na predstavljanju će govoriti urednice i autorke rubrike: Marija Srdić, Smiljana Milinkov, Tamara Skrozza, Marija Babović i Marija Martinić i urednik lista Danas Dragoljub Draža Petrović. Razgovor će moderirati Irena Pejić.

**PREDSTAVA
„DEVOJČICE“ -
DOKUMENTARNA
POZORIŠNA PREDSTAVA
O ŽENSKOM
ODRASTANJU U SRBIJI**

• • • • •

**8. mart / 21h / Reflektor teatar –
Dorćol Platz**

PREDSTAVA „DEVOJČICE“ kreirana je kroz višemesecni, umetnički, edukativni i istraživački proces. Koautorke i izvođačice ovog komada, govore svoje lične priče, u svoje ime. One nisu profesionalne glumice, već devojke i mlade žene, koje koriste pozorište da podele svoja iskustva i zapažanja o ženskom odrastanju u patrijarhalnom društvu. Ovo je intimistički, lični i ženski komad, koji pod reflektore donosi autentične priče, ali istovremeno govori o predrasudama i stereotipima sa kojima se mlade žene susreću, tokom odrastanja.

Ideja predstave jeste da osnaži devojčice, devojke i mlade žene, da jedna drugoj budu saveznice i podrška, ali i da im pošalje poruku da DEVOJKE MOGU SVE. Da su sve devojčice na svetu vredne, hrabre, pametne i da sve zaslužuju da rastu u sigurnom i bezbednom okruženju. Deset devojaka u ovoj predstavi ispituje granicu između ličnog i političkog. Sve priče koje pričaju su istinite i posebne, ali su istovremeno izabrane kao karakteristične za veliki broj devojaka u našem društvu. Ova izvedba ujedno je umetnost i aktivizam, jer „lično je političko“. Govorimo o sebi, da bismo razumele svet.

FB:

<https://www.facebook.com/events/908709080446591/?ref=newsfeed>
<https://www.facebook.com/palic2014>

BEOGRAD

BEOGRAD

FB:

https://www.facebook.com/reflektortear/?locale=sr_RS
https://www.facebook.com/CentarE8/?locale=sr_RS

Web:

<https://reflektortear.rs/>
<http://e8.org.rs/>

BEOGRAD

Društveni centar OKTOBAR

PROJEKCIJA FILMA BLOOD FRUIT

8. mart / 20h / DC Oktobar,
Strahinjića Bana 33

Ovaj Međunarodni dan žena obeležavamo projekcijom filma Blood Fruit i diskusijom na temu radnih prava žena, eksploracije i klasne solidarnosti.

Film *Blood Fruit* snimljen je kako bi zabeležio tridesetu godišnjicu od kada su mlade irske radnice iz solidarnosti sa eksploracijom crnačkim stanovništvom u Južnoafričkoj Republici tokom aparthejda odbijale da prodaju robu iz ove zemlje, a kasnije su i stupile u štrajk. Kao rezultat njihove borbe, Irska je postala prva zapadna država koja je zabranila uvoz poljoprivrednih proizvoda iz Južnoafričke Republike.

Nakon projekcije filma sledi diskusija o stanju radnih prava žena u Srbiji i šire, i o solidarnosti danas.

FB: <https://www.facebook.com/zadruga.oktobar>
IG: <https://www.instagram.com/dc.oktobar/?hl=en>
Web: <https://www.oktobar.org/>

ALTERNATIVNI CENTAR ZA
DEVOJKE

NAŠE ZAJEDNICE – PROSTORI PROMENA 2023.

28. februar i 1. mart / 18h / onlajn

Alternativni centar za devojke vas poziva da aktivno učestvujete u online vođenoj diskusiji "Naše zajednice - prostori promena", u okviru koje ćemo tematizovati pitanja razvoja feminističkog pokreta u Srbiji. Ovo je jedan od načina da otvorimo prostor za razgovore o funkcionalnosti feminističkog pokreta, o izazovima sa kojima se susrećemo, kao i o načinima prevaziđenja tih izazova. Tokom prethodne godine organizovana su dva ovakva razgovora, tako da ćemo se tokom predstojećih najpre vratiti na ključna mesta koja su mapirana prethodne godine, da bismo u nastavku otvorile prostor za različita viđenja, iskustva, predloge i inicijative. Diskusiju će moderirati Aleksandra Galonja – feministkinja i aktivistkinja, ljubiteljka čitanja i razmene. Aleksandra se profesionalno bavi organizacionim razvojem i pokušava da procese monitoringa, evaluacije i učenja u civilnom sektoru uskladije s feminističkim vrednostima i praksama.

FB: https://www.facebook.com/aczd.ks/?locale=sr_RS
IG: <https://www.instagram.com/alternativniczd/?hl=en>

ŽENE ZA MIR

SOLIDARNO, JEDNA ZA DRUGU

6. mart / 17h / Koste
Stamenkovića 5

Žene za mir uoči 8. marta organizuju projekciju filma *Radna prava žena*, autorke Izabel Aljende. Nakon projekcije sledi razgovor sa dvema gošćama koje će govoriti o kršenju radnih prava u fabrici Aptiv. Nakon projekcije filma i razmeni iskustava o kršenju radnih prava, udruženje Žene za mir će podeliti humanitarnu pomoć (u vidu stare garderobe, hemije i namirnica) koju su članice prikupile za korisnice od lokalnih preduzetnika i žena koje podržavaju rad udruženja.

Protestna žurka

6. mart / 20h / Koste
Stamenkovića 5

Ovom prilikom organizuje se Protestna žurka za članice i korisnice udruženja Žene za mir.

FB: https://www.facebook.com/zene.zamir/?locale=sr_RS
Web: <http://zenezamir.rs/>

BEOGRAD

KRUŠEVAC

LESKOVAC

...IZ KRUGA – VOJVODINA

RADNA PRAVA ŽENA SA INVALIDITETOM

• • • • •

8. mart / onlajn

8. marta na Portalu o invalidnosti biće objavljen medijski prilog na temu „Radna prava žena sa invaliditetom“.

• • • • •

Skup posvećen ulozi zdravstvenih ustanova u zaštiti od nasilja nad ženama

10. mart / 11h / Kabinet pokrajinskog zaštitnika građana

Predsednica Upravnog odbora organizacije učestvovaće na skupu gde će govoriti na temu nasilja nad ženama sa invaliditetom i o njihovim iskustvima sa zdravstvenim sistemom.

...IZ KRUGA – VOJVODINA I
Kreativno afirmativna organizacija
PARNAS

FILMSKO VEČE – UHVATI FILM ZA DAN ŽENA

• • • • •

10. mart / 17h / Prostor organizacije ...Iz kruga – Vojvodina

Projekcija filmova sa Uhvati film festivala o ženama sa invaliditetom za članice, saradnice, koleginice, drugarice IZ KRUGA VOJVODINA sa razgovorom o filmovima i podtemama koje prikazani filmovi pokreću (pravo na obrazovanje, rad, bezbednost, intimu, porodicu, samostalnost...) Razgovor će moderirati izvršna direktorka IZ KRUGA VOJVODINA, Svetlana Timotić i direktorka Uhvati film festivala, Milesa Milinković.

*Filmovi su opisno titlovani na srpski jezik i audio opisani odnosno sinhronizovani na srpski jezik.

FB:

<https://www.facebook.com/izkrugavojvodina>
<https://www.facebook.com/portaloinvalidnosti>
<https://www.facebook.com/uhvatifilm>

Web:

www.izkrugavojvodina.org
<http://portaloinvalidnosti.net/>
<https://kaoparnas.org/>
<https://uhvatifilm.org/>

NOVI SAD

NEFORMALNI KOLEKTIV
JUTOPIJA

PROSLAVA/ OBELEŽAVANJE MEĐUNARODNOG DANA ŽENA

• • • • •

8. mart / 19h / CK13

Od prvog obeležavanja Dana žena 8. marta 1911. godine mnogo toga se promenilo, od položaja žena u društvu, preko kulture sećanja na borbe koje su generacije žena pre nas vodile, do načina na koji ga proslavljamo. Razgovaraćemo o tome šta je nama danas 8. mart, kako je izgledao život žena u svim Jugoslavijama, koliko je jugoslovensko nasleđe relevantno u postjugoslovenskom vremenu i prostoru i šta je ono što bi trebalo sledeće da uradimo. Sagovornice su Milena Repajić, doktorka istorijskih nauka, Maja Solar, pesnikinja i marksistička feministkinja, dok je moderatorka Anastasija Bijelić, istoričarka i članica kolektiva Jutopija.

FB: <https://www.facebook.com/ck13omladinskimcentar/>
IG: <https://www.instagram.com/ck13novisad/?hl=en>
Web: <https://ck13.space/>

NOVI SAD

WIKI ŽENE

6. mart / 18h / Prostor NDNV
(Sutjeska 2, Media Hub)

Pozivamo Vas da u ponedeljak, 6. marta, sa početkom u 18 časova u prostorijama Nezavisnog društva novinara Vojvodine (Sutjeska 2, Media Hub) prisustvujete predstavljanju programa besplatnih radionica koje će Vam omogućiti aktivno kreiranje sadržaja na najvećoj digitalnoj platformi znanja - Wikipediji.

Cilj ovog programa koji se realizuje u okviru projekta Digitalne većine je usavršavanje digitalne pismenosti koja će povećati vidljivost žena na Wikipediji.

Naime, na svetskom nivou manje od 9% žena uređuje Wikipediju a u Srbiji je taj procenat i niži. Žene imaju status manjine u digitalnom svetu i naša inicijativa uključuje jačanje njihovih kapaciteta za online prisustvo kroz sticanje znanja i veština i izgradnju zajednice. Istovremeno cilj je da se poveća broj urednica na Wikipediji kako bi učinile vidljivijim i ulogu žena u istoriji i njihov civilizacijski doprinos ovom kulturnom prostoru.

Kroz platformu "Digitalna većina" promovišemo otvorenost, uključivanje i visoke etičke standarde kao osnovne temelje svake uspešne zajednice. Ovo je prilika za aktivan rad na inkluzivnim i lako dostupnim open-source platformama. Istovremeno, to je i alat za prevazilaženje manjinskog i marginalizovanog položaja bilo da je u pitanju rod, etnicitet, rasa, godine ili invaliditet i barijere različitih vrsta.

O rezultatima osmomesečnog rada Digitalne većine govoriće: Ana Pejović i Marija Ratković, koordinatorke projekta; Marija Perković; Elena Premate i Tanja Marković, urednice i autorke članaka.

ŽENSKI MARŠ

4. mart / 12h / Tvrđavski most

Povodom predstojećeg Međunarodnog dana žena u Nišu će se sutra u podne okupiti organizacije mreže "Žene protiv nasilja" sa juga Srbije i održati marš centralnim gradskim ulicama. Okupljanje je na početku Tvrđavskog mosta u podne, a pozivaju građane da im se pridruže i idu zajedno sa njima - korak po korak do društva u kojem se uvažavaju ženska ljudska prava.

U subotu, 4. marta će se u centru Niša okupiti sedam organizacija sa juga Srbije, koje su deo mreže "Žene protiv nasilja". Okupljenima će se obratiti Tatjana Nikolić iz Centra za devojke i Ana Saćipović iz Udruženja Romkinja Osbit, a marš će simbolično početi pesmom koja je deo kampanje "Jedna milijarda ustaje".

Marš organizuju Centar za devojke (Niš), Udruženje Romkinja „Osbit“ (Niš), Udruženje Romkinja „Nada“ (Aleksinac), Žene za mir (Leskovac), Udruženje Romkinja Bujanovac, Nezavisni ženski centar (Dimitrovgrad) i SOS Vlasotince.

NOVI SAD

NOVI SAD

NIŠ

UDRUŽENJE GRAĐANKI
FEMPLATZ & KVIZALICA (VRŠAC)

OSMOMARTIVSKI PAB KVIZ

8. mart / 18:30 / cafe bar Bajka
013, Miladina Popovića BB

Udruženje građanki FemPlatz i pab kviz Kvizalica iz Vršca organizuju drugi humanitarni osmomartovski pab kviz u Pančevu. I ove godine, umesto plaćanja kotizacije, organizacije prikupljaju stvari za žene i decu koja se nalaze u Sigurnoj kući u Pančevu - sredstva za higijenu, kućne papuče, školski pribor i slično.

Pab kviz je posvećen ženama i pitanja su iz različitih oblasti - muzika, istorija, geografija, nauka, film, književnost, sport, opšta kultura i oblast večeri - poznate žene Srbije.

FB: [https://www.facebook.com/
femplatz/](https://www.facebook.com/femplatz/)
Web: <https://femplatz.org/>

PANČEVO

FORUM ŽENA PRIJEPOLJA
I TV FORUM

DEBATA: HOĆU DA ŽIVIM OD SVOG RADA – POLOŽAJ NOVINARKI U LOKALNIM MEDIJIMA

6. mart / 17h / Dom kulture

Feminizacija profesije dovela je do toga da u medijima radi više novinarki nego novinara, ali su u manjem broju na uredištačkim i pozicijama odlučivanja. Na lokalnu trećinu medija je u vlasništvu žena, međutim realan procenat je 23% - pokazalo je istraživanje Lokal Presa. Prema visini i redovnosti zarada, radnom statusu, uslovima rada i mogućnostima rešavanja različitih važnih egzistencijalnih pitanja, položaj novinarske profesije je veoma težak. I u novinarstvu žene moraju mnogo više da rade i dokazuju da bi napredovale na poslu u odnosu na muške kolege, a istovremeno su za isti posao često manje plaćene od muškaraca. Za razliku od kolega, novinarke su češće u riziku da dožive seksualno uzneniranje, seksističke komentare i uvrede koji su oblikovani i legitimisani širim socio-kulturnim kontekstom patrijarhalne dominacije.

Učesnice debate su Marija Obrenović, predsednica UO PU „Lokal Press“, Nada Tošić, novinarka UE Media, Mirela Fazlić, urednica portala Foruminfo, Ljubinka Ljubić Tomašević, moderatorka.

PRIJEPOLJE

Program TV Forum

6 – 10. mart / Televizija Forum

Od 6. do 10. marta na programu Televizije Forum biće emitovan dokumentarni iigrani filmski program posvećen feminističkom pokretu i borbi za prava žena, kao i emisije iz produkcije TV Forum na teme rodne ravноправnosti, ekonomskog osnaživanja žena, borbe protiv nasilja nad ženama...

FB:
[https://www.facebook.com/
ForumzenaPrijepolja/?locale=sr_RS](https://www.facebook.com/ForumzenaPrijepolja/?locale=sr_RS)
[https://www.facebook.com/
televizijaforum/?locale=sr_RS](https://www.facebook.com/televizijaforum/?locale=sr_RS)
Web:
<https://forumzena.rs/>
<https://forumtv.rs/>

PRIJEPOLJE

FEMINA

OTVORENA VRATA FEMINE

• • • • •
6. mart / 17h / prostorije Femine

Organizacija Femina iz Smederevske Palanke, članica Mreže žena protiv nasilja, povodom Osmog marta organizuje otvorena vrata, sa početkom u 17h. Pozivamo sve naše sugrađanke da nas posete, da se upoznamo, razgovaramo o značaju Osmog marta za sve nas, pravima žena i važnosti koju ona za nas imaju.

ŽENSKE STUDIJE I ISTRAŽIVANJA
NOVI SAD, PODRUŽNICA
SUBOTICA

ULIČNA AKCIJA

• • • • •

6. mart / centar grada

Ženske studije i istraživanja, podružnica Subotica, započinju obeležavanje našeg borbenog praznika deljenjem letaka sa porukama vezanim za 8. mart.

• • • • •

Tribina „Zašto je važan Osmi mart – Međunarodni dan žena?“

11. mart / 11h / Savremena galerija Subotica, Park Rajhla Ferenca 5 i onlajn

Tribinu o važnosti 8. marta, odnosno Međunarodnog dana žena, vodiće Margareta Bašaragin i Mirjana Dokmanović. Tribina se odvija uživo u Savremenoj galeriji Subotice, kao i onlajn, putem Zoom platforme.

SOS Centar za žene i decu žrtve nasilja

• • • • •

U susret 8. marta, SOS Centar za žene i decu žrtve nasilja, utemeljen u raznostranom aktivističkom pristupu, organizuje niz aktivnosti:

3. mart:

Radionice u 3 škole

4. mart:

Učešće četiri aktivistkinje Centra u akciji koju organizuju Udruženje Romkinja Osvit i Centar za devojke u Nišu

6. mart:

Sastanak sa direktorima i profesorima/kama osnovnih škola u Vlasotincu

7. mart:

Ulična akcija u Vlasotincu

FB: https://www.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid0yEZWTRfqouwhGwX4qcgmzMbQijeJTJFsTEjRT8ASjuEjhkXz796bv45eGJmTT8tKI&id=335033443366056&mibextid=Nif5oz&_rdr
IG: <https://www.instagram.com/p/CpUepXwMO--/?igshid=MDJmNzVmMjY%3D>

Link za događaj: <https://us06web.zoom.us/j/8256112434?pwd=SXJPOFVFaC9qWDFBUE00MXJCZ3lGZz09>

FB: <https://www.facebook.com/zenskestudijeistrazivanja/>

Web: <http://www.zenskestudije.org.rs/o-nama/o-zsi>

FB: <https://www.facebook.com/groups/238725468561/>

Web: <http://www.atmreza.org/index.php/sr/o-nama/clanice-atmreze/58-sos-za-zene-i-decu-zrtve-nasilja-vlasotine>

**SMEDEREVSKA
PALANKA**

SUBOTICA

VLASOTINCE

DEČJI CENTAR

NISAM PRIJAVILA

**3. mart / 18h / Dječija kuća
Novo Sarajevo**

3. marta grupa Dečiji centar gostuje u Dječjoj kući Novo Sarajevo sa predstavom i performansom „Nisam prijavila“, umetničko-aktivističkom intervencijom koja je produbila ranije započet onlajn talas razgovora i otvaranja žena i devojaka na temu seksualnog nasilja. Predstava i performans nastavljaju da održavaju ovu temu na regionalnom nivou.

4. i 5. mart / TBD / Sarajevo

Grupa u Sarajevu izvodi performans „Nisam prijavila“.

8. mart / društvene mreže

Na Međunarodni dan žena, grupa će deliti iskustva i poruke iz Sarajeva na svojim onlajn kanalima.

GRADSKA NARODNA BIBLIOTEKA
„ŽARKO ZRENJANIN“

OSMOMARTOVSKI SAJAM KNJIGA

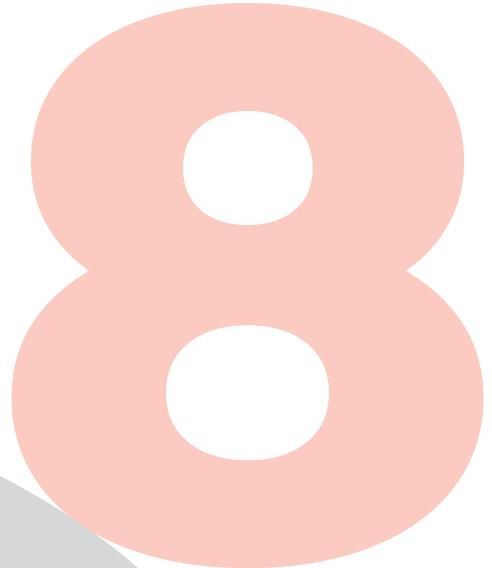
**6 – 10. mart / Knjižara GNB
„Žarko Zrenjanin“**

I ove godine u knjižari GNB „Žarko Zrenjanin“ 8. mart se obeležava Sajmom sa popustima od 20 do 50% na kupljene knjige.

**Druženja i razgovori
tokom celog marta
/ GNB „Žarko Zrenjanin“**

Prošle godine pitale/i smo žene "Kako ste?", puštale/i to onlajn, i imale/i diskusiju sa devojkama u tinejdž kutku na temu šta slavimo i kako slavimo Osmi mart. Ove godine ćemo takođe imati druženje sa mladima, čitaćemo autorke i pričaćemo.

**Takođe, 8. marta žene, devojke
i devojčice mogu se besplatno
učlaniti u biblioteku!**

FB: <https://www.facebook.com/decijicentara>

**ZAJEČAR/
SARAJEVO**

ZRENJANIN

**OSMOMARTOVSKA
MAPA DEŠAVANJA**

• • • •

Rekonstrukcija Ženski fond
prva je i još uvek jedina lokalna feministička fondacija u Srbiji. Već 19 godina podržavamo feminističke i druge progresivne organizacije u borbi protiv nacionalizma, militarizma, rasizma, diskriminacije i nasilja nad ženama. Pravimo kopče između aktivizma umetnosti i akademske sfere; kopče unutar pokreta i između različitih pokreta; trčimo, mislimo, radimo i delimo, prekoračujemo granice.

Mapom osmomartovskih događaja u Srbiji i regionu duže od decenije dokumentujemo raznorodnost feminističke borbe i obeležavanja ovog praznika, kroz pobune i proslave, susrete i učenje, umetnički i aktivistički izraz.